

NACZELNE DOWÓDZTWO W. P.
(SZTAB GENERALNY)

Warszawa, dnia 18. lutego 1921

676972

Nr. 644/III

Do

ADJUTANTURY GENERALNEJ

Be l w e d e r

W załączeniu przedkłada się Naczelnemu Wodzowi
"Sytuacje wojsk Litwy środkowej w kwietniu 1919 roku"
z uwzględnieniem dyzlokacji wojsk niemieckich i bol-
szewickich.

Załącznik: referat i szkic.

Piszkov

Pułkownik Sztabu Gen.

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L. Dz. 676972 dnia 18/II 1921 r.
Wyszedł

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Nr. 64/III

SYTUACJA WOJSK LITWY KOWIEŃSKIEJ W KWIETNIU 1919 ROKU.

Tworzenie wojska postępuje wolno; napływ ochotników minimalny; za czas 15. II. - 15. III. około 500 ludzi. Tarcia wewnątrz wojska na tle politycznym. Stan liczebny wojska nie przekracza 6.000, a mianowicie:

1. p. p.	__	8 komp. w sile	2.300
2. p. p.	__	?	
Wileński baon			700
Kowieński baon			?
1. p. jazdy	__	330 szabel	
trzy baterje	__	12 dział	
11 samolotów			

Nadto kilka baonów i 3. p. p. w fazie organizowania.

Dyslokacja tych wojsk następująca: Kowno __ dwa p. p. i 2 baterje.

Olita __ jeden p. p.

Marjampol

Wilkowysk

Taurogi

Kiejdany

} po baonie.

W kontakcie z bolszewikami wykońcu marca był tylko oddział Załembiego w sile 50 ludzi (Telsze).

Niemcy wspólnie z Litwinami szykują się do akcji na Wilno. Knót Kowna Mikucki formuje w tym celu oddział z 500 ludzi. Niemcy dali dwie baterje, 80 K.M. i 8 samolotów w zamian przyobiecanych koncepcji na kolei libaworomeńskiej.

W Grodnie przy poparciu Niemców formowały się oddziały białoruskie w sile: 400 p. i 200 j. oraz 10 K.M. Oddziały te mają wejść w skład wojska litewskiego.

Po zajęciu przez nas Wilna spotkałem w notatkach płk. Stachiewicza pierwszą notatkę o linii demarkacyjnej polsko litewskiej, biegnącej przez Stokliżki_koszedary (po stronie lit.)_Czabiszki_Szyrwinty po naszej stronie, a więc linja ta naogół odpowiadała poprzedniej linii bolszewickiej.

SILY BOLSZEWICKIE NA FRONCIE LITEWSKIM W KWIETNIU 1919 ROKU.

I.

" ZACHODNIA ARMJA " — Sztab w Smoleńsku.

Dowódca Sniessarew (znany rosyjski generał)

Szef Sztabu Nowikow

Szef biura oper. Siergiejew.

Odcinek armji ograniczony na północy linią Święciany_Kiejdany
na wschodzie " Rohaczew_Owruż,

a więc armja miała front przeciwko Niemcom, Polakom i Ukraińcom.

SKŁAD ARMJI: 8.d.p. — na froncie przeciwukraińskim

17.d.p. — odcinek od jez. Wygonowskiego do Baranowicz,

Sztab w Bobrujsku.

145.p.p.....1065 bgn. 1 szwadr....150 szab.

146, 148, 149, 150.p.p...1200 " 3 baterje... 12 dział

151.p.p.....1000 "

152.p.p.....1900 "

5165 bagnetów.

" ZACHODNIA DYWIZJA " — od Baranowicz do Lidy włącznie.

Dowódca Sow. Łągwa (Polak), sztab w Mińsku.

3.p.siedlecki.....400 bgn. szwadr.huzar.bol...100

6.p.grodziński...400 " " uł.mazow....150
250.

4.p.warszawski....400 "

8.p.miński.....1000 "

oddz.maszynowy... 500 "

16.p.ochr.kolej..
(smoleński).... 600 "

3300 bagn.

4 eszelony posiłk. 2000 bagn.

" LITEWSKA DYWIZJA " Na froncie przeciwniemieckim od Lidy wyłącznie

aż po.....

Sztab — Wilno.

1.p.lit.....607 bgn. 17.K.M. szw.wit.dyw..80

2.p. " .....607 " 8 K.M. " 17.d.p...39

3.p. " .....590 " 18 K.M. 119 sz

4.p. " .....710 " 2 " 2 1/2 bat...10 dz.

5.p. " .....555 " 7 "

6.p. " .....312 " 4 "

7.p. " .....1010 " 6 "

8.pogr.p....., 635

razem około 5.000 bgn. 62 K.M.

Nadto : 1.bryg.zachodnia (700 bgn.) w Wilnie i oddziały garni-
zonowe.

Na północ dalej front zajmują:

" MIEDZYNARODOWA DYWIZJA " (sporo chińczyków) _ na północ od litewskie
dyw.przemianowana na 2.łotewską dywizję.

" 1.ŁOTEWSKA DYWIZJA " _

II.

SZCZEGÓŁOWA DYSLOKACJA BOLSZEWICKA.

Mińska. _ Sztab Zach.D.P.
Sztab 2.D.Straży Pogr.
Części 16.Smoleńskiego pułku obrony kolejowej (2000)
Baon nadzwyczajny 1000
Baon wartowniczy 300
Oddział lotny 240 i 20 K.M.
Park art.i inżynieryjny
Baon łączności
3.,10.,11.kolumny sam.opanc.
2.Dyon lekkiej art._ oddział
Drobne oddziały _ 500
1.Białoruski od._ 340
Miński p.p. _ 800 bgn.
(przybył 16.IV)

Lida. _ Sztab 3.bryg.zach.D.P.(dowódca Dobrowolski)
3.Siedlecki p.p. _ 1400
I/6.Grodziński p.p. _ 1000
I/4.Warszawskiego p.p._ 300
8.rejon straży pogr. _ 350
1.szw.huzarów
2.konny dyon _ 200
1 samochód opancerzony.

U w a g a: Spodziewane posiłki z frontu peterbur-
skiego do uderzenia na Mosty_Grodno
w dniu 16.IV.

Wilno. _ Sztab Lit.D.P.
Sztab 1.bryg.Lit.D.P.
Sztab 1.bryg.Zach.D.P.
1.Warszawski p. _ 500
2.Lubelski p. _ 600

1.litewski p.)
2.litewski p.) wysunięte w początkach kwietnia na front
na zachód od Wilna.
5. Wileński p.
Sztab i oddziały 7.p.strz.p. _ 635 i 14 K.M.
12.Oddział Instruktorski _ ?
12.Od.Zniszczenia \ _ 500
Baon wartowniczy _ 250
Oddział bojowy sowietów _ 500
Oddział Milicji Miejskiej
Dwie komp.16.smoleńskiego p.ochrony kolejowej
2.szwadron huzarów
1 szw.17.D.P. _ 400 szabel
10 dział _ wysunięto w pocz.kwietnia na fr.zachodni.
Baon inżynieryjny _ 170 i 11 K.M.
153.p.p. _ 300.